

STOCKHOLMS UNIVERSITET
Statistiska institutionen
Regressionsanalys och undersökningsmetodik, höstterminen 2016

Tentamen i Regressionsanalys

Datum	2016-11-29
Tid:	10.00-15.00
Ansvarig Lärare:	Jörgen Säve-Söderbergh
Antal frågor:	5
Maxpoäng:	50
Hjälpmedel:	1) Språklexikon 2) Kalkylator utan lagrade formler eller lagrad text
Tentamensgenomgång	Måndag 19 december kl. 13.00 i sal B 413

Anvisningar

Redovisa dina lösningar i en form som gör det lätt att följa tankegången. Motivera alla väsentliga steg i lösningen. Ange alla antaganden och förutsättningar som du utnyttjar. Skriv endast på en sida av arket. Börja varje ny uppgift på nytt ark.

Lycka Till!

1. I ett företag var man intresserad av att studera sambandet mellan försäljning och utgifter för marknadsföring. Under en tioveckorsperiod insamlades därför följande uppgifter:

$$\sum_{i=1}^{10} x_i^2 = 528 \quad \sum_{i=1}^{10} x_i = 66 \quad \sum_{i=1}^{10} y_i^2 = 58\,889 \quad \sum_{i=1}^{10} y_i = 763 \quad \sum_{i=1}^{10} x_i y_i = 5254$$

där y_i = försäljning i 1000-tals kronor under vecka nummer i och x_i = utgifter för marknadsföring i 1000-tals kronor under vecka nummer i ($i = 1, 2, \dots, 10$). För att beskriva det aktuella sambandet avser man att använda en linjär regressionsmodell

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X + \varepsilon$$

där Y är försäljning och X utgifter för marknadsföring.

- (a) Skatta parametrarna β_0 och β_1 i modellen ovan och tolka de erhållna koefficienterna i ord. Beräkna därefter determinationskoefficienten för den anpassade modellen och förklara i ord vad det är som den mäter. (5 p)
- (b) Testa på signifikansnivån 5% om X är en signifikant förklarande variabel, d v s testa hypotesen att $\beta_1 = 0$ mot alternativet att $\beta_1 \neq 0$. Formulera en slutsats i ord. (5 p)

2. Efter att ha anpassat en multipel linjär regressionsmodell

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \beta_4 X_4 + \varepsilon$$

till ett datamaterial bestående av $n = 12$ observationer, så fann man följande ANOVA-tablå bland utskrifterna:

	SS	df	MSE	F
Regression				
Residual	900			
Total	1000			

- a) Komplettera tabellen och fyll i de tomma fälten. (3 p)
- b) Testa $H_0 : \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \beta_4 = 0$ mot $H_1 : \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \beta_4 \neq 0$ med hjälp av ANOVA-tablån på 5% signifikansnivå. (7 p)

3. En forskare i Göteborg fann att korrelationen mellan en individs systoliska blodtryck och dennes bukomfång var $r = 0.298$ i ett stickprov om $n = 147$ individer. Testa på 5% signifikansnivå hypotesen

$$H_0 : \rho = 0.45 \text{ mot } H_1 : \rho < 0.45 \quad (10p)$$

4. Ett försök gjordes i syfte att studera storleken på de bläckfiskar som har och tonfiskar nyttjar som föda. Den beroende variabeln Y är vikten. Därtill uppmättes fem ytterligare variabler X_1, X_2, \dots, X_5 som tänktes samvariera med vikten på bläckfiskarna. Dessa variabler uppmättes på $n = 22$ objekt.

En preliminär analys av datamaterialet gjordes och resultatet återfinns i en bilaga till tentamen.

- a) Testa om variabeln X_2 bidrar till att prediktera vikten hos bläckfiskarna i en modell som redan innehåller variabeln X_1 . Använd 5% signifikansnivå. (5 p)
- b) Genomför testet i a) genom att använda t -fördelningen istället. (3 p)
- c) Beräkna det partiella F -testet i a) på ett annat sätt än det vi använde där. (2 p)
5. En logistisk regressionsmodell anpassades till en beroende dikotom variabel Y och två förklarande variabler X_1 och X_2 med hjälp av SAS. En del av utskriften syns nedan:

Analysis of Maximum Likelihood Estimates				
Parameter	DF	Estimate	StandardError	Wald Chi-Square
Intercept	1	2.3574	0.5207	20.4951
X1	1	-4.7625	0.9475	25.2651
X2	1	0.7967	0.1447	30.3155

- (a) Vilken logistisk regressionsmodell har SAS skattat? Skriv upp modellen! Du kan använda vilken som helst av de bägge formerna av modellen - bägge ger rätt svar.

Ledtråd Om SAS hade skattat en enkel lineär regressionsmodell, där interceptet hade skattats till $\hat{\beta}_0 = 8.76$ och lutningsparametern skattats

till $\hat{\beta}_1 = 0.67$, så skulle vi kunna skriva den skattade modellen som $\hat{Y} = 8.76 + 0.67X$. Gör nu samma sak med den logistiska regressionsmodellen. (2 p)

- (b) Beräkna den skattade oddskvoten för X_2 och beräkna även ett 95%-igt konfidensintervall. (5 p)
- (c) Beräkna den uppskattade sannolikheten att $Y = 1$ $X_1 = 0.5$ och $X_2 = 0.5$. (3 p)

Bilaga till uppgift 4 på tentamen i regressionsanalys 29 november 2016

Regression y på x1 och x2

Analysis of Variance					
Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Pr > F
Model	2	199.27200	99.63600	113.68	<.0001
Error	19	16.65275	0.87646		
Corrected Total	21	215.92475			

Parameter Estimates			
Variable	DF	Parameter Estimate	Standard Error
Intercept	1	-8.45557	0.86747
x1	1	7.73772	2.41570
x2	1	1.01253	2.66347

Regression y på x1

Analysis of Variance					
Source	DF	Sum of Squares	Mean Square	F Value	Pr > F
Model	1	199.14534	199.14534	237.37	<.0001
Error	20	16.77941	0.83897		
Corrected Total	21	215.92475			

Formelsamling regressionsanalys

Enkel linjär regression

$$\hat{\beta}_1 = \frac{SSXY}{SSX} = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y})}{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2} = \frac{n \sum_{i=1}^n (x_i y_i) - \sum_{i=1}^n (x_i) \sum_{i=1}^n (y_i)}{n \sum_{i=1}^n (x_i^2) - (\sum_{i=1}^n x_i)^2} = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i y_i) - n \bar{x} \bar{y}}{\sum_{i=1}^n (x_i^2) - n \bar{x}^2}$$

$$\hat{\beta}_0 = \bar{y} - \hat{\beta}_1 \bar{x}$$

$$SSY = SSR + SSE$$

$$\sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2 = \sum_{i=1}^n (\hat{y}_i - \bar{y})^2 + \sum_{i=1}^n (y_i - \hat{y}_i)^2$$

$$r = \frac{SSXY}{\sqrt{SSX \times SSY}} = \frac{S_X}{S_Y} \hat{\beta}_1$$

$$S_{Y|X}^2 = \frac{1}{n-2} \sum_{i=1}^n (y_i - \hat{y}_i)^2 \quad S_X^2 = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2 \quad S_Y^2 = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2$$

$$S_{\hat{\beta}_1} = \frac{S_{Y|X}}{S_X \sqrt{n-1}} \quad S_{\hat{\beta}_0} = S_{Y|X} \sqrt{\frac{1}{n} + \frac{\bar{x}^2}{(n-1)S_X^2}}$$

$$\hat{Y}_{X_0} \pm t_{n-2, 1-\alpha/2} S_{Y|X} \sqrt{1 + \frac{1}{n} + \frac{(x_0 - \bar{x})^2}{(n-1)S_X^2}} \quad \hat{Y}_{X_0} \pm t_{n-2, 1-\alpha/2} S_{Y|X} \sqrt{\frac{1}{n} + \frac{(x_0 - \bar{x})^2}{(n-1)S_X^2}}$$

$$b_1 \pm t_{n-2, 1-\alpha/2} S_{b_1}$$

Multipel regression

$$F = \frac{MSR}{MSE} = \frac{(SSY - SSE)/k}{SSE/(n-k-1)}$$

$$b_j \pm t_{n-k-1, 1-\alpha/2} S_{b_j}$$

$$R_{Y|X_1, \dots, X_k} = \frac{\sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})(\hat{y}_i - \bar{y})}{\sqrt{\sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2 \sum_{i=1}^n (\hat{y}_i - \bar{y})^2}}$$

$$R_{Y|X_1, \dots, X_k}^2 = \frac{\sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2 - \sum_{i=1}^n (y_i - \hat{y}_i)^2}{\sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2} = \frac{SSY - SSE}{SSY}$$

Korrelation

$$Z = \frac{\frac{1}{2} \ln \left[\frac{(1+r)}{(1-r)} \right] - \frac{1}{2} \ln \left[\frac{(1+\rho_0)}{(1-\rho_0)} \right]}{1/\sqrt{n-3}} \sim N(0,1)$$

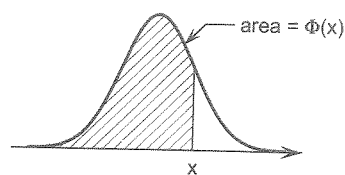

Tabeller

Tabell 1. Standardiserad normalfördelning

$\Phi(x) = P(X \leq x)$ där $X \in N(0, 1)$

För negativa värden, utnyttja att $\Phi(x) = 1 - \Phi(-x)$

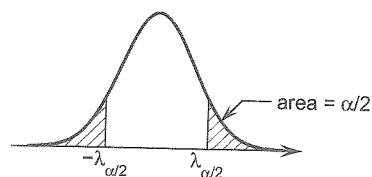
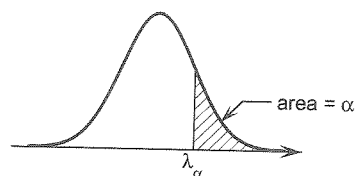

x	.00	.01	.02	.03	.04	.05	.06	.07	.08	.09
0.0	.5000	.5040	.5080	.5120	.5160	.5199	.5239	.5279	.5319	.5359
0.1	.5398	.5438	.5478	.5517	.5557	.5596	.5636	.5675	.5714	.5753
0.2	.5793	.5832	.5871	.5910	.5948	.5987	.6026	.6064	.6103	.6141
0.3	.6179	.6217	.6255	.6293	.6331	.6368	.6406	.6443	.6480	.6517
0.4	.6554	.6591	.6628	.6664	.6700	.6736	.6772	.6808	.6844	.6879
0.5	.6915	.6950	.6985	.7019	.7054	.7088	.7123	.7157	.7190	.7224
0.6	.7257	.7291	.7324	.7357	.7389	.7422	.7454	.7486	.7517	.7549
0.7	.7580	.7611	.7642	.7673	.7704	.7734	.7764	.7794	.7823	.7852
0.8	.7881	.7910	.7939	.7967	.7995	.8023	.8051	.8078	.8106	.8133
0.9	.8159	.8186	.8212	.8238	.8264	.8289	.8315	.8340	.8365	.8389
1.0	.8413	.8438	.8461	.8485	.8508	.8531	.8554	.8577	.8599	.8621
1.1	.8643	.8665	.8686	.8708	.8729	.8749	.8770	.8790	.8810	.8830
1.2	.8849	.8869	.8888	.8907	.8925	.8944	.8962	.8980	.8997	.9015
1.3	.9032	.9049	.9066	.9082	.9099	.9115	.9131	.9147	.9162	.9177
1.4	.9192	.9207	.9222	.9236	.9251	.9265	.9279	.9292	.9306	.9319
1.5	.9332	.9345	.9357	.9370	.9382	.9394	.9406	.9418	.9429	.9441
1.6	.9452	.9463	.9474	.9484	.9495	.9505	.9515	.9525	.9535	.9545
1.7	.9554	.9564	.9573	.9582	.9591	.9599	.9608	.9616	.9625	.9633
1.8	.9641	.9649	.9656	.9664	.9671	.9678	.9686	.9693	.9699	.9706
1.9	.9713	.9719	.9726	.9732	.9738	.9744	.9750	.9756	.9761	.9767
2.0	.97725	.97778	.97831	.97882	.97932	.97982	.98030	.98077	.98124	.98169
2.1	.98214	.98257	.98300	.98341	.98382	.98422	.98461	.98500	.98537	.98574
2.2	.98610	.98645	.98679	.98713	.98745	.98778	.98809	.98840	.98870	.98899
2.3	.98928	.98956	.98983	.99010	.99036	.99061	.99086	.99111	.99134	.99158
2.4	.99180	.99202	.99224	.99245	.99266	.99286	.99305	.99324	.99343	.99361
2.5	.99379	.99396	.99413	.99430	.99446	.99461	.99477	.99492	.99506	.99520
2.6	.99534	.99547	.99560	.99573	.99585	.99598	.99609	.99621	.99632	.99643
2.7	.99653	.99664	.99674	.99683	.99693	.99702	.99711	.99720	.99728	.99736
2.8	.99744	.99752	.99760	.99767	.99774	.99781	.99788	.99795	.99801	.99807
2.9	.99813	.99819	.99825	.99831	.99836	.99841	.99846	.99851	.99856	.99861

Tabell 2. Normalfördelningens kvantiler

$P(X > \lambda_\alpha) = \alpha$ där $X \in N(0, 1)$

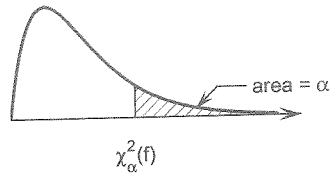
α	λ_α	α	λ_α
0.1	1.2816	0.001	3.0902
0.05	1.6449	0.0005	3.2905
0.025	1.9600	0.0001	3.7190
0.01	2.3263	0.00005	3.8906
0.005	2.5758	0.00001	4.2649

3.0	.99865
3.1	.99903
3.2	.99931
3.3	.99952
3.4	.99966
3.5	.99977
3.6	.99984
3.7	.99989
3.8	.99993
3.9	.99995
4.0	.99997

Tabell 4. χ^2 -fördelningen

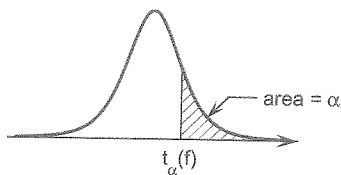
$P(X > \chi^2_\alpha(f)) = \alpha$ där $X \in \chi^2(f)$

f	α	0.9995	0.999	0.995	0.99	0.975	0.95	0.05	0.025	0.01	0.005	0.001	0.0005
1		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3.84	5.02	6.63	7.88	10.83	12.12
2		0.00	0.00	0.01	0.02	0.05	0.10	5.99	7.38	9.21	10.60	13.82	15.20
3		0.02	0.02	0.07	0.11	0.22	0.35	7.81	9.35	11.34	12.84	16.27	17.73
4		0.06	0.09	0.21	0.30	0.48	0.71	9.49	11.14	13.28	14.86	18.47	20.00
5		0.16	0.21	0.41	0.55	0.83	1.15	11.07	12.83	15.09	16.75	20.52	22.11
6		0.30	0.38	0.68	0.87	1.24	1.64	12.59	14.45	16.81	18.55	22.46	24.10
7		0.48	0.60	0.99	1.24	1.69	2.17	14.07	16.01	18.48	20.28	24.32	26.02
8		0.71	0.86	1.34	1.65	2.18	2.73	15.51	17.53	20.09	21.95	26.12	27.87
9		0.97	1.15	1.73	2.09	2.70	3.33	16.92	19.02	21.67	23.59	27.88	29.67
10		1.26	1.48	2.16	2.56	3.25	3.94	18.31	20.48	23.21	25.19	29.59	31.42
11		1.59	1.83	2.60	3.05	3.82	4.57	19.68	21.92	24.72	26.76	31.26	33.14
12		1.93	2.21	3.07	3.57	4.40	5.23	21.03	23.34	26.22	28.30	32.91	34.82
13		2.31	2.62	3.57	4.11	5.01	5.89	22.36	24.74	27.69	29.82	34.53	36.48
14		2.70	3.04	4.07	4.66	5.63	6.57	23.68	26.12	29.14	31.32	36.12	38.11
15		3.11	3.48	4.60	5.23	6.26	7.26	25.00	27.49	30.58	32.80	37.70	39.72
16		3.54	3.94	5.14	5.81	6.91	7.96	26.30	28.85	32.00	34.27	39.25	41.31
17		3.98	4.42	5.70	6.41	7.56	8.67	27.59	30.19	33.41	35.72	40.79	42.88
18		4.44	4.90	6.26	7.01	8.23	9.39	28.87	31.53	34.81	37.16	42.31	44.43
19		4.91	5.41	6.84	7.63	8.91	10.12	30.14	32.85	36.19	38.58	43.82	45.97
20		5.40	5.92	7.43	8.26	9.59	10.85	31.41	34.17	37.57	40.00	45.31	47.50
21		5.90	6.45	8.03	8.90	10.28	11.59	32.67	35.48	38.93	41.40	46.80	49.01
22		6.40	6.98	8.64	9.54	10.98	12.34	33.92	36.78	40.29	42.80	48.27	50.51
23		6.92	7.53	9.26	10.20	11.69	13.09	35.17	38.08	41.64	44.18	49.73	52.00
24		7.45	8.08	9.89	10.86	12.40	13.85	36.42	39.36	42.98	45.56	51.18	53.48
25		7.99	8.65	10.52	11.52	13.12	14.61	37.65	40.65	44.31	46.93	52.62	54.95
26		8.54	9.22	11.16	12.20	13.84	15.38	38.89	41.92	45.64	48.29	54.05	56.41
27		9.09	9.80	11.81	12.88	14.57	16.15	40.11	43.19	46.96	49.64	55.48	57.86
28		9.66	10.39	12.46	13.56	15.31	16.93	41.34	44.46	48.28	50.99	56.89	59.30
29		10.23	10.99	13.12	14.26	16.05	17.71	42.56	45.72	49.59	52.34	58.30	60.73
30		10.80	11.59	13.79	14.95	16.79	18.49	43.77	46.98	50.89	53.67	59.70	62.16
40		16.91	17.92	20.71	22.16	24.43	26.51	55.76	59.34	63.69	66.77	73.40	76.09
50		23.46	24.67	27.99	29.71	32.36	34.76	67.50	71.42	76.15	79.49	86.66	89.56
60		30.34	31.74	35.53	37.48	40.48	43.19	79.08	83.30	88.38	91.95	99.61	102.69
70		37.47	39.04	43.28	45.44	48.76	51.74	90.53	95.02	100.43	104.21	112.32	115.58
80		44.79	46.52	51.17	53.54	57.15	60.39	101.88	106.63	112.33	116.32	124.84	128.26
90		52.28	54.16	59.20	61.75	65.65	69.13	113.15	118.14	124.12	128.30	137.21	140.78
100		59.90	61.92	67.33	70.06	74.22	77.93	124.34	129.56	135.81	140.17	149.45	153.17

Tabell 3. *t*-fördelningen

$P(X > t_\alpha(f)) = \alpha$ där $X \in t(f)$

<i>f</i>	α 0.1	0.05	0.025	0.01	0.005	0.001	0.0005
1	3.08	6.31	12.71	31.82	63.66	318.31	636.62
2	1.89	2.92	4.30	6.96	9.92	22.33	31.60
3	1.64	2.35	3.18	4.54	5.84	10.21	12.92
4	1.53	2.13	2.78	3.75	4.60	7.17	8.61
5	1.48	2.02	2.57	3.36	4.03	5.89	6.87
6	1.44	1.94	2.45	3.14	3.71	5.21	5.96
7	1.41	1.89	2.36	3.00	3.50	4.79	5.41
8	1.40	1.86	2.31	2.90	3.36	4.50	5.04
9	1.38	1.83	2.26	2.82	3.25	4.30	4.78
10	1.37	1.81	2.23	2.76	3.17	4.14	4.59
11	1.36	1.80	2.20	2.72	3.11	4.02	4.44
12	1.36	1.78	2.18	2.68	3.05	3.93	4.32
13	1.35	1.77	2.16	2.65	3.01	3.85	4.22
14	1.35	1.76	2.14	2.62	2.98	3.79	4.14
15	1.34	1.75	2.13	2.60	2.95	3.73	4.07
16	1.34	1.75	2.12	2.58	2.92	3.69	4.01
17	1.33	1.74	2.11	2.57	2.90	3.65	3.97
18	1.33	1.73	2.10	2.55	2.88	3.61	3.92
19	1.33	1.73	2.09	2.54	2.86	3.58	3.88
20	1.33	1.72	2.09	2.53	2.85	3.55	3.85
21	1.32	1.72	2.08	2.52	2.83	3.53	3.82
22	1.32	1.72	2.07	2.51	2.82	3.50	3.79
23	1.32	1.71	2.07	2.50	2.81	3.48	3.77
24	1.32	1.71	2.06	2.49	2.80	3.47	3.75
25	1.32	1.71	2.06	2.49	2.79	3.45	3.73
26	1.31	1.71	2.06	2.48	2.78	3.43	3.71
27	1.31	1.70	2.05	2.47	2.77	3.42	3.69
28	1.31	1.70	2.05	2.47	2.76	3.41	3.67
29	1.31	1.70	2.05	2.46	2.76	3.40	3.66
30	1.31	1.70	2.04	2.46	2.75	3.39	3.65
40	1.30	1.68	2.02	2.42	2.70	3.31	3.55
60	1.30	1.67	2.00	2.39	2.66	3.23	3.46
120	1.29	1.66	1.98	2.36	2.62	3.16	3.37
∞	1.28	1.64	1.96	2.33	2.58	3.09	3.29

Tabell 2. *F*-fördelningens kvantiler

$X \in F(v_1, v_2)$ där v_1, v_2 = antal frihetsgrader i täljaren respektive nämnaren. Vilket värde har f_α

om $P(X > f_\alpha) = \alpha$ där α är en given sannolikhet.

$\alpha = 0,05$

$v_2 =$	$v_1 =$														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	161,4	199,5	215,7	224,6	230,2	234,0	236,8	238,9	240,5	241,9	243,0	243,9	244,7	245,4	245,9
2	18,51	19,00	19,16	19,25	19,30	19,33	19,35	19,37	19,38	19,40	19,40	19,41	19,42	19,42	19,43
3	10,13	9,55	9,28	9,12	9,01	8,94	8,89	8,85	8,81	8,79	8,76	8,74	8,73	8,71	8,70
4	7,71	6,94	6,59	6,39	6,26	6,16	6,09	6,04	6,00	5,96	5,94	5,91	5,89	5,87	5,86
5	6,61	5,79	5,41	5,19	5,05	4,95	4,88	4,82	4,77	4,74	4,70	4,68	4,66	4,64	4,62
6	5,99	5,14	4,76	4,53	4,39	4,28	4,21	4,15	4,10	4,06	4,03	4,00	3,98	3,96	3,94
7	5,59	4,74	4,35	4,12	3,97	3,87	3,79	3,73	3,68	3,64	3,60	3,57	3,55	3,53	3,51
8	5,32	4,46	4,07	3,84	3,69	3,58	3,50	3,44	3,39	3,35	3,31	3,28	3,26	3,24	3,22
9	5,12	4,26	3,86	3,63	3,48	3,37	3,29	3,23	3,18	3,14	3,10	3,07	3,05	3,03	3,01
10	4,96	4,10	3,71	3,48	3,33	3,22	3,14	3,07	3,02	2,98	2,94	2,91	2,89	2,86	2,85
11	4,84	3,98	3,59	3,36	3,20	3,09	3,01	2,95	2,90	2,85	2,82	2,79	2,76	2,74	2,72
12	4,75	3,89	3,49	3,26	3,11	3,00	2,91	2,85	2,80	2,75	2,72	2,69	2,66	2,64	2,62
13	4,67	3,81	3,41	3,18	3,03	2,92	2,83	2,77	2,71	2,67	2,63	2,60	2,58	2,55	2,53
14	4,60	3,74	3,34	3,11	2,96	2,85	2,76	2,70	2,65	2,60	2,57	2,53	2,51	2,48	2,46
15	4,54	3,68	3,29	3,06	2,90	2,79	2,71	2,64	2,59	2,54	2,51	2,48	2,45	2,42	2,40
16	4,49	3,63	3,24	3,01	2,85	2,74	2,66	2,59	2,54	2,49	2,46	2,42	2,40	2,37	2,35
17	4,45	3,59	3,20	2,96	2,81	2,70	2,61	2,55	2,49	2,45	2,41	2,38	2,35	2,33	2,31
18	4,41	3,55	3,16	2,93	2,77	2,66	2,58	2,51	2,46	2,41	2,37	2,34	2,31	2,29	2,27
19	4,38	3,52	3,13	2,90	2,74	2,63	2,54	2,48	2,42	2,38	2,34	2,31	2,28	2,26	2,23
20	4,35	3,49	3,10	2,87	2,71	2,60	2,51	2,45	2,39	2,35	2,31	2,28	2,25	2,22	2,20
25	4,24	3,39	2,99	2,76	2,60	2,49	2,40	2,34	2,28	2,24	2,20	2,16	2,14	2,11	2,09
30	4,17	3,32	2,92	2,69	2,53	2,42	2,33	2,27	2,21	2,16	2,13	2,09	2,06	2,04	2,01
35	4,12	3,27	2,87	2,64	2,49	2,37	2,29	2,22	2,16	2,11	2,07	2,04	2,01	1,99	1,96
40	4,08	3,23	2,84	2,61	2,45	2,34	2,25	2,18	2,12	2,08	2,04	2,00	1,97	1,95	1,92
45	4,06	3,20	2,81	2,58	2,42	2,31	2,22	2,15	2,10	2,05	2,01	1,97	1,94	1,92	1,89
50	4,03	3,18	2,79	2,56	2,40	2,29	2,20	2,13	2,07	2,03	1,99	1,95	1,92	1,89	1,87
60	4,00	3,15	2,76	2,53	2,37	2,25	2,17	2,10	2,04	1,99	1,95	1,92	1,89	1,86	1,84
70	3,98	3,13	2,74	2,50	2,35	2,23	2,14	2,07	2,02	1,97	1,93	1,89	1,86	1,84	1,81
80	3,96	3,11	2,72	2,49	2,33	2,21	2,13	2,06	2,00	1,95	1,91	1,88	1,84	1,82	1,79
100	3,94	3,09	2,70	2,46	2,31	2,19	2,10	2,03	1,97	1,93	1,89	1,85	1,82	1,79	1,77
∞	3,84	3,00	2,60	2,37	2,21	2,10	2,01	1,94	1,88	1,83	1,79	1,75	1,72	1,69	1,67

Forts. nästa sida

Tabell 2 forts. F -fördelningens kvantiler

$\alpha = 0,05$

$v_2 =$	$v_1 =$															
	16	17	18	19	20	25	30	35	40	50	60	70	80	100	∞	
1	246,5	246,9	247,3	247,7	248,0	249,3	250,1	250,7	251,1	251,8	252,2	252,5	252,7	253,0	254,3	
2	19,43	19,44	19,44	19,44	19,45	19,46	19,46	19,47	19,47	19,48	19,48	19,48	19,48	19,49	19,50	
3	8,69	8,68	8,67	8,67	8,66	8,63	8,62	8,60	8,59	8,58	8,57	8,57	8,56	8,55	8,53	
4	5,84	5,83	5,82	5,81	5,80	5,77	5,75	5,73	5,72	5,70	5,69	5,68	5,67	5,66	5,63	
5	4,60	4,59	4,58	4,57	4,56	4,52	4,50	4,48	4,46	4,44	4,43	4,42	4,41	4,41	4,37	
6	3,92	3,91	3,90	3,88	3,87	3,83	3,81	3,79	3,77	3,75	3,74	3,73	3,72	3,71	3,67	
7	3,49	3,48	3,47	3,46	3,44	3,40	3,38	3,36	3,34	3,32	3,30	3,29	3,29	3,27	3,23	
8	3,20	3,19	3,17	3,16	3,15	3,11	3,08	3,06	3,04	3,02	3,01	2,99	2,99	2,97	2,93	
9	2,99	2,97	2,96	2,95	2,94	2,89	2,86	2,84	2,83	2,80	2,79	2,78	2,77	2,76	2,71	
10	2,83	2,81	2,80	2,79	2,77	2,73	2,70	2,68	2,66	2,64	2,62	2,61	2,60	2,59	2,54	
11	2,70	2,69	2,67	2,66	2,65	2,60	2,57	2,55	2,53	2,51	2,49	2,48	2,47	2,46	2,40	
12	2,60	2,58	2,57	2,56	2,54	2,50	2,47	2,44	2,43	2,40	2,38	2,37	2,36	2,35	2,30	
13	2,51	2,50	2,48	2,47	2,46	2,41	2,38	2,36	2,34	2,31	2,30	2,28	2,27	2,26	2,21	
14	2,44	2,43	2,41	2,40	2,39	2,34	2,31	2,28	2,27	2,24	2,22	2,21	2,20	2,19	2,13	
15	2,38	2,37	2,35	2,34	2,33	2,28	2,25	2,22	2,20	2,18	2,16	2,15	2,14	2,12	2,07	
16	2,33	2,32	2,30	2,29	2,28	2,23	2,19	2,17	2,15	2,12	2,11	2,09	2,08	2,07	2,01	
17	2,29	2,27	2,26	2,24	2,23	2,18	2,15	2,12	2,10	2,08	2,06	2,05	2,03	2,02	1,96	
18	2,25	2,23	2,22	2,20	2,19	2,14	2,11	2,08	2,06	2,04	2,02	2,00	1,99	1,98	1,92	
19	2,21	2,20	2,18	2,17	2,16	2,11	2,07	2,05	2,03	2,00	1,98	1,97	1,96	1,94	1,88	
20	2,18	2,17	2,15	2,14	2,12	2,07	2,04	2,01	1,99	1,97	1,95	1,93	1,92	1,91	1,84	
25	2,07	2,05	2,04	2,02	2,01	1,96	1,92	1,89	1,87	1,84	1,82	1,81	1,80	1,78	1,71	
30	1,99	1,98	1,96	1,95	1,93	1,88	1,84	1,81	1,79	1,76	1,74	1,72	1,71	1,70	1,62	
35	1,94	1,92	1,91	1,89	1,88	1,82	1,79	1,76	1,74	1,70	1,68	1,66	1,65	1,63	1,56	
40	1,90	1,89	1,87	1,85	1,84	1,78	1,74	1,72	1,69	1,66	1,64	1,62	1,61	1,59	1,51	
45	1,87	1,86	1,84	1,82	1,81	1,75	1,71	1,68	1,66	1,63	1,60	1,59	1,57	1,55	1,47	
50	1,85	1,83	1,81	1,80	1,78	1,73	1,69	1,66	1,63	1,60	1,58	1,56	1,54	1,52	1,44	
60	1,82	1,80	1,78	1,76	1,75	1,69	1,65	1,62	1,59	1,56	1,53	1,52	1,50	1,48	1,39	
70	1,79	1,77	1,75	1,74	1,72	1,66	1,62	1,59	1,57	1,53	1,50	1,49	1,47	1,45	1,35	
80	1,77	1,75	1,73	1,72	1,70	1,64	1,60	1,57	1,54	1,51	1,48	1,46	1,45	1,43	1,32	
100	1,75	1,73	1,71	1,69	1,68	1,62	1,57	1,54	1,52	1,48	1,45	1,43	1,41	1,39	1,28	
∞	1,64	1,62	1,60	1,59	1,57	1,51	1,46	1,42	1,39	1,35	1,32	1,29	1,27	1,24	1,00	

Statistiska institutionen

Stockholms
universitet

Rättningsblad

Datum: 29/11-16

Sal: Ugglevikssalen

Tenta: Regressions- och tidsserieanalys

Kurs: Regressionsanalys och undersökningsmetodik

ANONYMKOD:

Reg-0019

Jag godkänner att min tenta får läggas ut anonymt på hemsidan som studentsvar.

OBS! SKRIV ÄVEN PÅ BAKSIDAN AV SKRIVBLADEN

Markera besvarade uppgifter med kryss

1	2	3	4	5	6	7	8	9	Antal inl. blad
X	X	X	X	X					6
Lär.ant. 10	10	0	10	10					

POÄNG 40	BETYG B	Lärarens sign. JS-S
-------------	------------	------------------------

1) Givet uppgiften:

$$\sum x_i^2 = 528 \quad \sum y_i^2 = 58889$$

$$n = 10 \quad \sum x_i = 66 \quad \sum y_i = 763$$

$$\sum x_i \cdot y_i = 5254$$

y = försäljning (tkr)

x = utgifter för marknadsföring (tkr)

$$y = \beta_0 + \beta_1 \cdot x + \epsilon$$

a) Enligt formelsamling: $\hat{\beta}_1 = \frac{\sum x_i \cdot y_i - n \cdot \bar{x} \cdot \bar{y}}{\sum x_i^2 - n \bar{x}^2}$

$$\bar{x} = \sum x_i \cdot \frac{1}{n} = \frac{66}{10} = 6,6, \quad \bar{y} = \sum y_i \cdot \frac{1}{n} = \frac{763}{10} = 76,3$$

$$\hat{\beta}_1 = \frac{5254 - 10 \cdot 6,6 \cdot 76,3}{528 - 10 \cdot 6,6^2} = \frac{5254 - 5035,8}{528 - 435,6} = \frac{218,2}{92,4}$$

$$\hat{\beta}_1 = 2,36 \text{ R}$$

• Enligt formelsamling: $\hat{\beta}_0 = \bar{y} - \hat{\beta}_1 \cdot \bar{x}$

$$\hat{\beta}_0 = 76,3 - 2,36 \cdot 6,6 = 60,72 \text{ R}$$

- $\hat{\beta}_1$ betyder att för varje tusental kronor som spenderas på marknadsföring stiger försäljningen med 2360 kr. R

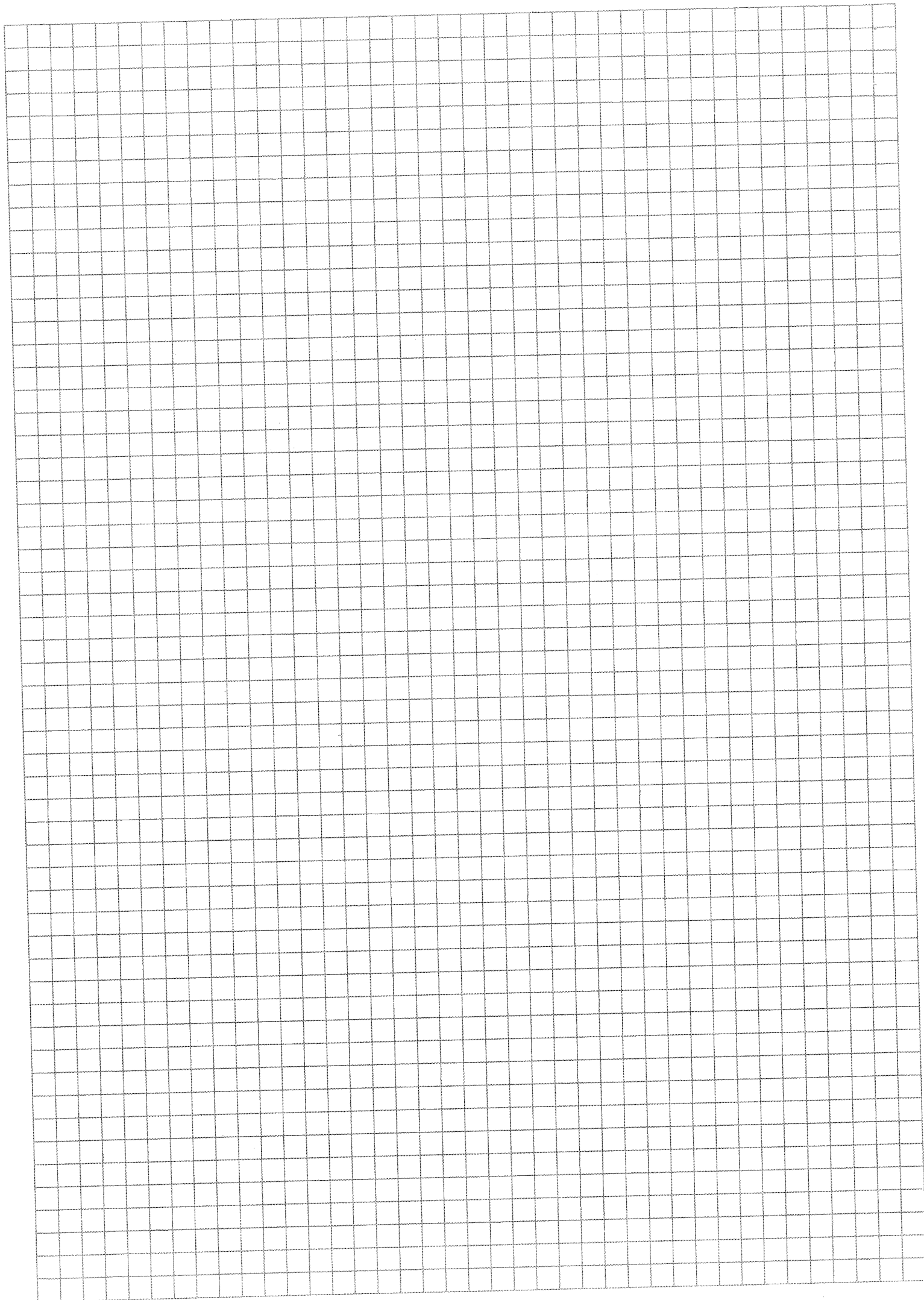
- $\hat{\beta}_0$ betyder att om inga pengar läggs på marknadsföring så blir försäljningen 60720 kronor. R

• Determinationskoefficienten R^2 mäter hur stor variation i den beroende variabeln som förklaras av variationen hos de förklarande variabler som ingår i modellen.

- Enligt formelsamling:

$$r = \frac{\sum x_i y_i - n \bar{x} \bar{y}}{\sqrt{(\sum x_i^2 - n \bar{x}^2) \cdot (\sum y_i^2 - n \bar{y}^2)}} = \frac{5254 - 10 \cdot 6,6 \cdot 76,3}{\sqrt{(528 - 10 \cdot 6,6^2) \cdot (58889 - 10 \cdot 76,3^2)}}$$

$$= \frac{218,2}{\sqrt{92,4 \cdot 6721}} = \frac{218,2}{249,2} = 0,8756 \Rightarrow R^2 = 0,767 \text{ R}$$

1) Forts.

b) - Vill testa på 5% signifikansnivå huruvida X är en signifikant förklarande variabel.

- För att göra detta jämför vi test med t-crit där:

$$\left. \begin{aligned} t_{obs} &= \frac{\hat{\beta}_1}{S_{\hat{\beta}_1}} \\ t_{crit} &= \left\{ \begin{array}{l} \alpha=5\% \\ \text{Dubbelzijdigt test} \\ n=10 \end{array} \right\} = t_{0,025}(8) = \left\{ \text{Tabell 3} \right\} = 2,31 \end{aligned} \right\} R$$

- $S_{\hat{\beta}_1} = \left\{ \text{Enligt formelsamling} \right\} = \frac{S_{y|x}}{S_x \cdot \sqrt{n-1}}$

- $S_{y|x} = \left\{ \text{Enligt formelsamling} \right\} = \sqrt{\frac{1}{n-2} \cdot \sum (y_i - \bar{y})^2} = \sqrt{\frac{1}{n-2} \cdot SSE}$

- $S_x = \left\{ \text{Enligt formelsamling} \right\} = \sqrt{\frac{1}{n-1} \sum (x_i - \bar{x})^2}$

• $R^2 = \frac{SSM}{SST} = \frac{(SST - SSE)}{SST}$, $SST = \sum (y_i - \bar{y})^2 = \sum y_i^2 - n\bar{y}^2 = 6731$ R

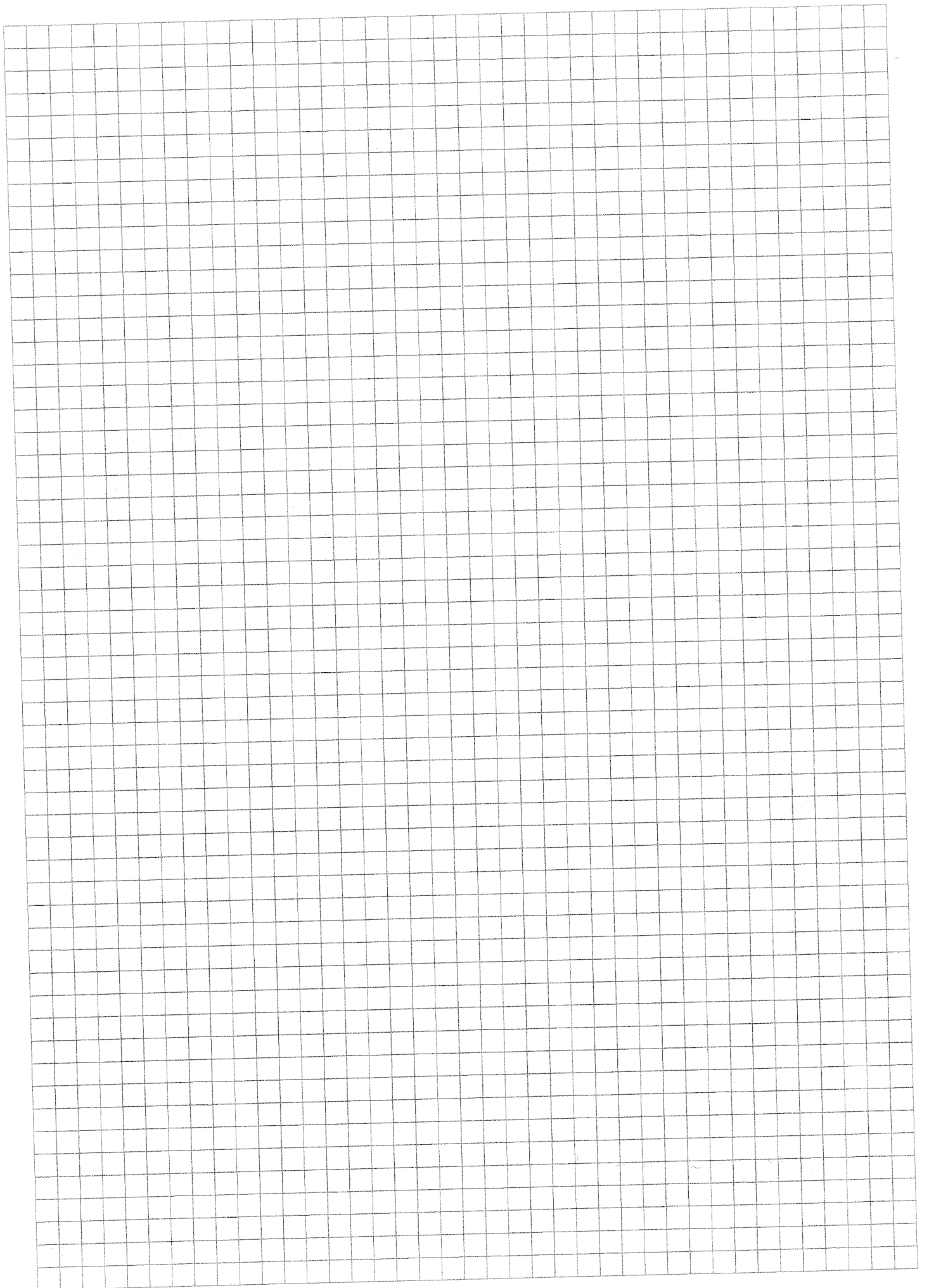
- $0,767 = \frac{672,1 - SSE}{6721} \Rightarrow SSE = 156,83$ R

• $S_{y|x} = \sqrt{\frac{1}{8} \cdot 156,83} = 4,4276$
 • $S_x = \sqrt{\frac{1}{9} \cdot 92,4} = 3,201$
 $\Rightarrow S_{\hat{\beta}_1} = \frac{4,4276}{3,201 \cdot \sqrt{9}} = 0,4161$ R

• $t_{obs} = \frac{2,36}{0,4161} = 5,124$

Eftersom att $5,124 > 2,31$ så kan vi förkasta hypotesen att $\beta_1 = 0$, således förefaller variabeln vara signifikant förklarande! R

Mycket bra!

2) a) $Y = \beta_0 + \beta_1 \cdot X_1 + \beta_2 \cdot X_2 + \beta_3 \cdot X_3 + \beta_4 \cdot X_4 + E$ $n = 12$

källa	df	SS	MS	F
Regression	4	100	25	0,1944
Residual	7	900	128,57	
Total	11	1000		

Endligt: $SST = SSR + SSE \Rightarrow 1000 = 900 + 100$

$MS = SS/df \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} MSR = 100/4 = 25 \\ MSE = 900/7 = 128,57 \end{array} \right\}$

$F = \frac{MSR}{MSE} = \frac{25}{128,57} = 0,1944$

$DFE = DFR + DFE = n - 1 = 11$

- $DFR = p = \text{antal parametrar} = 4$

- $DFE = n - p - 1 = 12 - 4 - 1 = 7$

b) Att testa modellen i sin helhet på signifikansnivån 5% görs genom att jämföra F_{obs} med F_{crit} där:

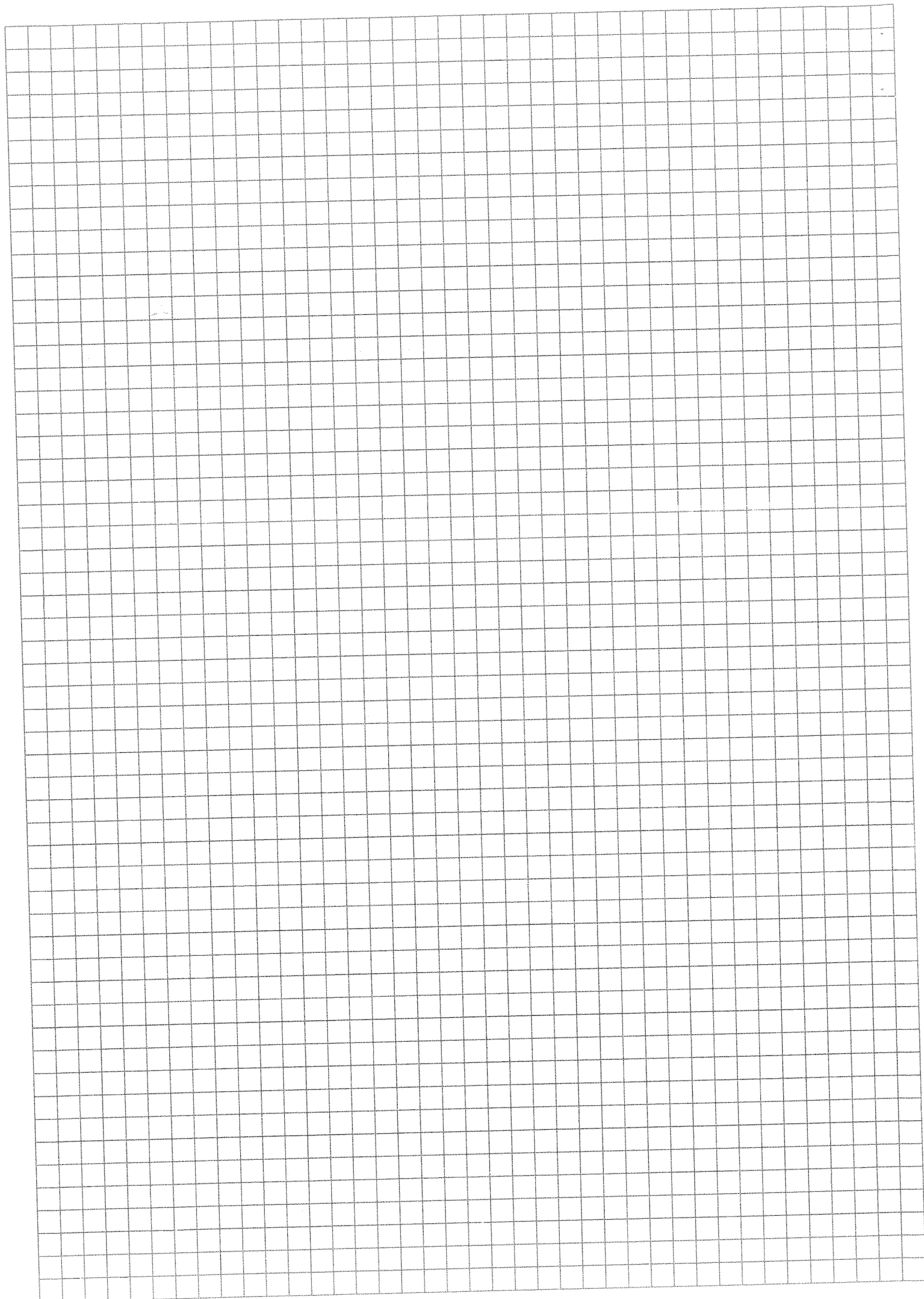
$F_{obs} = \frac{MSR}{MSE} = 0,1944$

$F_{crit} = F_{obs}(p, n-p-1) = F_{0,05}(4, 7) = \{ \text{Tabell 2} \} = 4,12$

Eftersom att $F_{obs} < F_{crit}$ kan vi inte förkasta nollhypotesen och modellen i sin helhet verkar inte vara signifikant! R

- Eftersom att bara 10% av variationen förklaras av de ingående variablerna, och att R^2 kommer att sjunka ännu lägre när variabler tas bort så kommer det bästa möjliga scenariet att ge $MSR = 100$ o $MSE = 900/10 = 90$.

Det skulle innebära att $F = 1,11$ och alltså inte signifikant, därmed kan vi inte förkasta H_0 . Ingen av de potentiella reducerade modellerna kan nå signifikans, förutsatt att en tillagd förklarande variabel inte kan bidra negativt till förklaringsgraden. Du har nog rätt i detta resonemang...

$$3) \quad \text{Corr}(\text{Blodtryck}, \text{Bukomsäng}) = r = 0,298, \quad n = 147$$

$$H_0: \rho = 0,45 \quad H_1: \rho < 0,45, \quad \alpha = 0,05. \quad (\text{Ensidigt test})$$

För att testa hypotesen att $\rho = 0,45$ jämförs t_{obs} där:

$$t_{\text{obs}} = \frac{r \cdot \sqrt{n-2}}{\sqrt{1-r^2}}$$

Er lämplig i denna situation.

$$t_{\text{krit}} = \left\{ \begin{array}{l} \alpha = 0,05 \\ \text{Ensidigt test} \\ n = 147 \end{array} \right\} = t_{0,05}^{(145)} \sim t_{0,05}(\infty) = \left\{ \text{Tabell 3} \right\} = 1,641$$

Men först måste vi justera för att ovan test är anpassat för att kontrollera om $\rho = 0$!

$$\text{inså: } \bar{y} = \rho - 0,45 = 0,298 - 0,45 = -0,152.$$

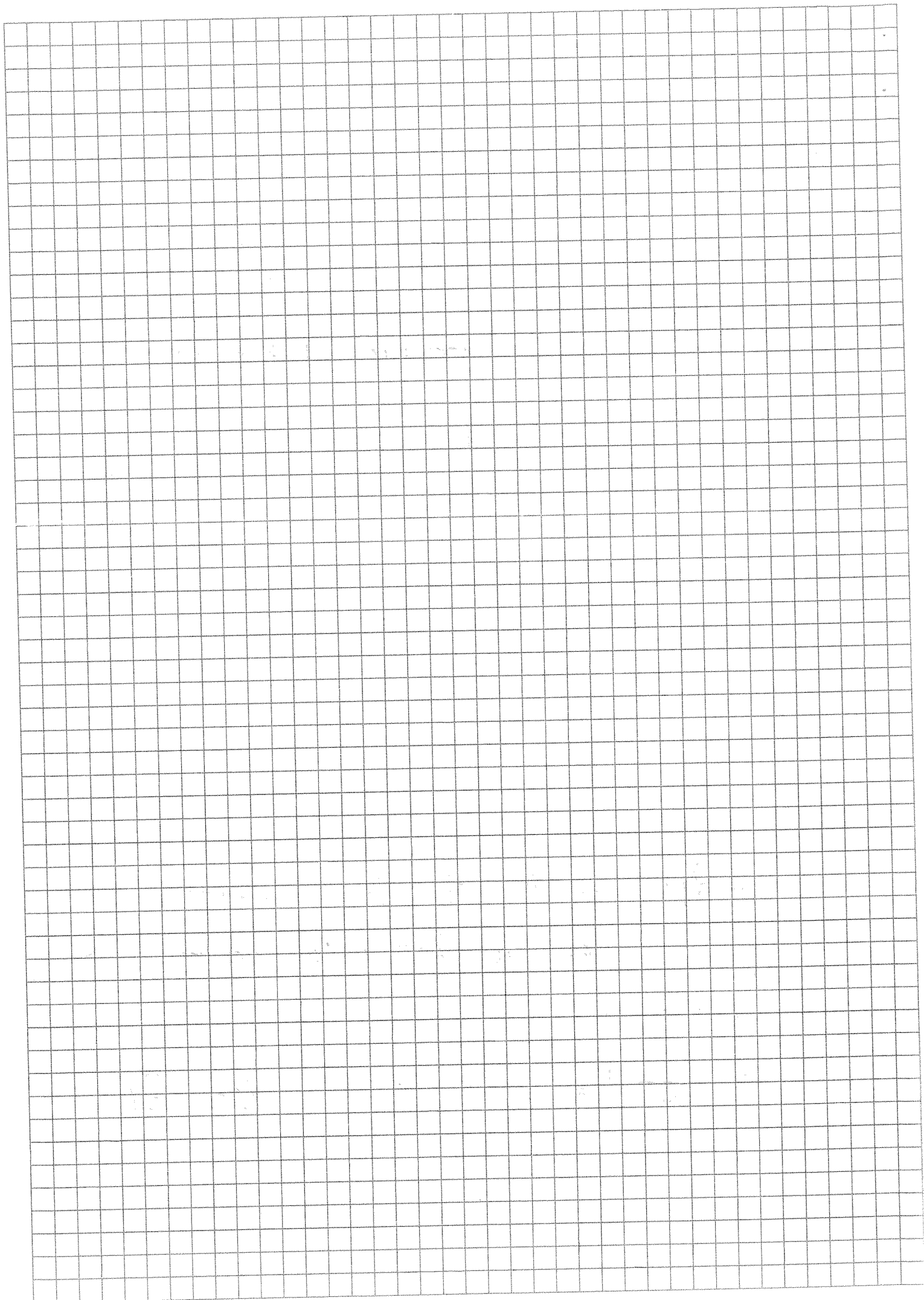
$$t_{\text{obs}} = \frac{-0,152 \cdot \sqrt{145}}{0,9884} = \frac{-1,83}{0,9884} = \boxed{-1,852}$$

$$t_{\text{krit}} = \boxed{1,641}$$

Eftersom att $|t_{\text{obs}}| > t_{\text{krit}}$ så kan vi - förkasta H_0 till förmån för teorin att korrelationen mellan blodtryck och bukomsäng är lägre än 0,45.

Är det försök att flytta testet till $\rho = 0$, men du får inte rätt slutsats.

Statistiska test är känsliga för de förutsättningar som görs när de härleds, så din metod är felaktig. Ej att räkna ut...

4) $n = 22$

a) Vill testa om X_2 bidrar till att prediktera vikt hos blåfiskskarna i en modell som innehåller X_1 på 5% signifikansnivå

Att ta in X_2 i modellen gör att förklaringsgraden stiger från: $\frac{199,14534}{215,92475} = 0,92229 \sim 0,9223$ Bra jämför.

till: $\frac{199,272}{215,92475} = 0,92288 \sim 0,9229$

Ett smått ofattbart lyft på $0,000587 \sim 0,0587\%$.

Signifikansen kan avgöras genom:

$$F_{\text{obs}} = \frac{SSM(y_2) - SSM(y_1)}{MSE(y_1)} = 0,1445 \quad R$$

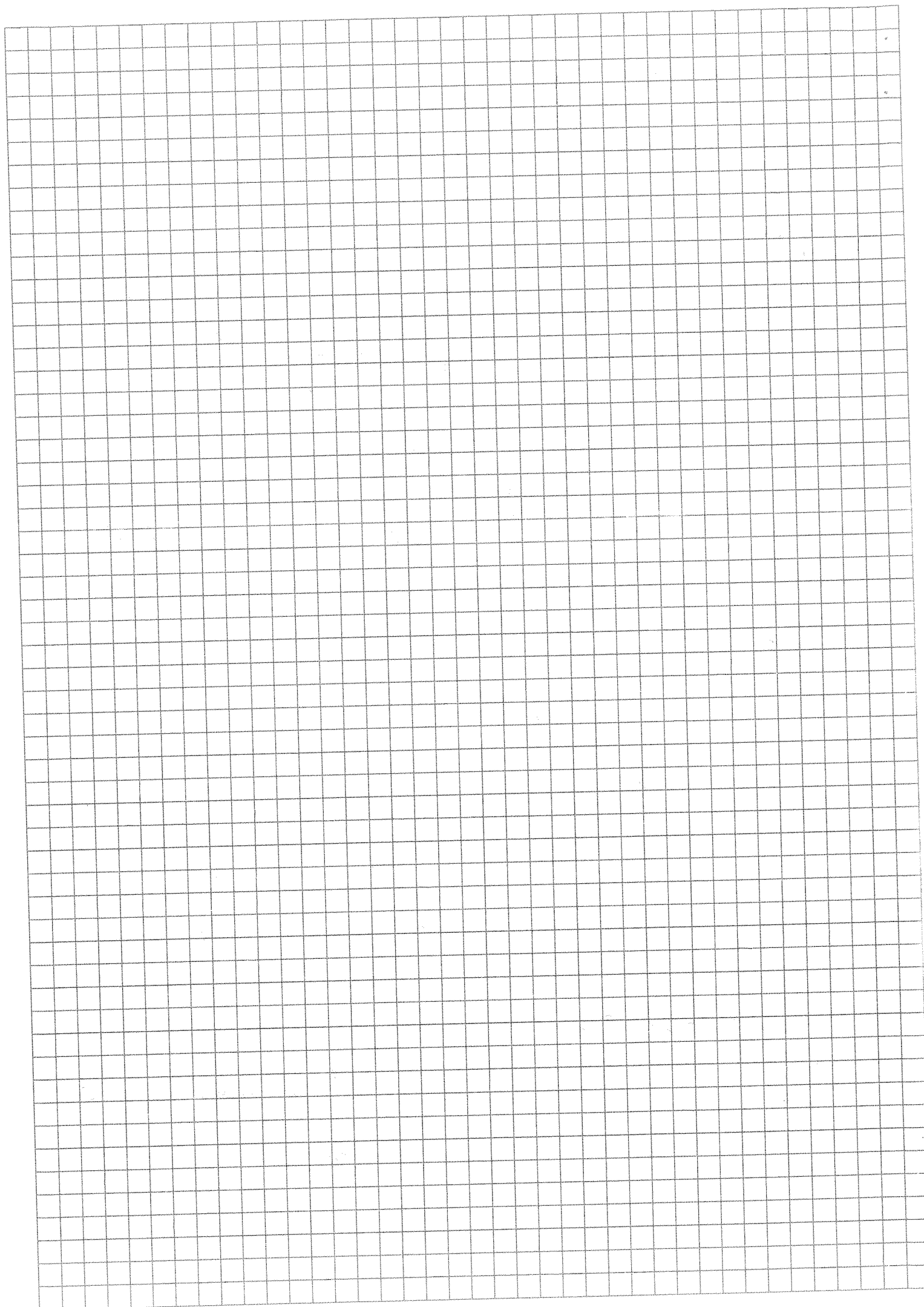
Eftersom att $0,145$ är mindre än samtliga värden i Tabell 2 som visar $F(y_1, y_2)$ så går det enkelt att konstatera att vi inte kan påstå att X_2 bidrar signifikant. R

b) Nu testar vi istället genom att jämföra

$$t_{\text{obs}} = \frac{\hat{\beta}_2}{s_{\hat{\beta}_2}} \text{ med } t_{0,975}(20) = \{\text{Tabell 3}\} = 2,09 \quad R$$

Eftersom att $t_{\text{obs}} = \frac{\hat{\beta}_2}{s_{\hat{\beta}_2}} = \frac{1,01253}{2,66347} = 0,38015$ kan vi även med t-testet konstatera att vi inte kan förkasta nollhypotesen. X_2 verkar inte bidra signifikant! R

$$c) F = t^2 = \frac{\hat{\beta}_2^2}{s_{\hat{\beta}_2}^2} = \left(\frac{1,01253}{2,66347}\right)^2 = 0,38015^2 = 0,1445 \quad R$$

5)

a) Den skattade modellen är:

$$\log\left(\frac{p}{1-p}\right) = 2,3574 - 4,7625 \cdot X_1 + 0,7967 \cdot X_2$$

Där p = Sannolikheten att $y=1$ och inte 0. Rb) Den skattade oddskvoten för X_2 ges av e^{b_2}

$$\bullet \quad \boxed{e^{b_2}} = e^{0,7967} = \boxed{2,218} \quad R$$

• Ett 95% igt konfidensintervall ges av:

$$\left(e^{b_2 - z \cdot S_{b_2}}, e^{b_2 + z \cdot S_{b_2}} \right) \quad \text{där } \left\{ \begin{array}{l} z = 1,96 \text{ enligt } 95\% \text{-nivån} \\ S_{b_2} = 0,1447 \text{ enligt SAS-utskrift} \end{array} \right\}$$

$$- \quad e^{0,7967 - 1,96 \cdot 0,1447} = e^{0,513088} = 1,67$$

$$- \quad e^{0,7967 + 1,96 \cdot 0,1447} = e^{1,08} = 2,95$$

Svar: Konfidensintervallet är: $(1,67, 2,95)$ för oddskvoten. Rc) Sannolikheten att $y=1$ för $X_1 = 0,5$ o $X_2 = 0,5$ ges ur ekvationen i a).

$$\log\left(\frac{p}{1-p}\right) = 2,3574 - 4,7625 \cdot 0,5 + 0,7967 \cdot 0,5 = 0,3715$$

$$\Rightarrow \frac{p}{1-p} = e^{0,3715} = 1,4543$$

$$p = 1,4543(1-p) \Rightarrow 2,4543p = 1,4543$$

$$\boxed{p} = \frac{1,4543}{2,4543} = \boxed{0,5926}$$

Svar: Sannolikheten är 59,26%. R

